

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in na dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pečet-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Ogravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Ljudska šola — deželna zadeva.

Pod tem napisom nam je izročil eden slovenskih deželnih poslancev ta-le članek:

V letošnji seji kranjskega deželnega zbora pride predlog v posvetovanje, ki ga je v lanski seji stavil poslanec g. Adolf Obreza, namreč, da se vse potrebščine za ljudske šole na Kranjskem iz normalnega šolskega fonda, resp. deželnega fonda plačujejo, torej se odpravijo vsi še dosedaj obstoječi dohodki posameznih šol, namreč naradne in denarne zbirke, občinske priklade itd., ter se s tem ljudska šola kot deželna zadeva proglasi. V tej stvari bode valjda kaj skleneno.

Ako se pomisli, kako so na podlogi postavili od 29. aprila 1873 doprineski za vzdržanje ljudskih šol na Kranjskem neenako razdeljeni, ako se pomisli, kako velika krivica se posameznim šolam s tem dela, mora se pritrditi, da je uže skrajni čas to zlo ozdraviti in odpraviti. Tu naj navedem nekoliko izglede, kateri potrjujejo, kar smo rekli.

Šolska občina Črnomelj plača vsled stare pogodbe za svojo šolo po denarnej in naradni kolekturi znesek od 1258 gold. 73 kr. Po odbitju stvarnih šolskih potrebščin, kakor je kurjava, svečava, pometanje in snajenje itd., kar vse skupaj znaša 234 gld. 57 kr., mora ta šolska občina cel ostanek 1024 gld. 16 kr. normalnemu šolskemu zakladu odrajtati, iz katerega se učitelji celega Kranjskega plačujejo. A šolska občina Ribnica, ki se nij z nobeno pogodbo vezala, skrbeti za svojo šolo, ne plača iz tega naslova v normalni šolski fond niti jednega

krajcarja, vleče pa pač iz tega fonda 2080 gold. za plačo svojih učiteljev.

Šolska občina Semič plača na podlogi starih titulov za šolo v denarji in naradni kolekturi 454 gold. 57 kr.; po odbitju tega kar potrebuje, t. j. 54 gold. 17 kr., mora plačati 400 gold. 40 kr. v normalni šolski fond, a občina Postojna ne plačuje nič v ta fond, da si vleče za 4 učitelje 2221 gold. Občina Stari trg v Kočevskem plača na ta način 315 gold. 64 kr. v normalni šolski fond. Občina Kočevje ima stipendijske kapitalije, ki z družimi dohodki vred nesó občini 912 gld. Po odbitju resnične potrebe plača občina v norm. š. fond 572 gl. 76 kr. A občine Radovljica, Kranjska gora, Žir, itd. itd. ne plačajo ničesa, a vlečejo iz njega po 900 gld., za svoje učitelje.

Naravnost protipostavno pak je sedanje ravnanje pri nekaterih šolah z ustanovnimi kapitaliji, od katerih se rente ne upotrebljujejo v smislu ustanoviteljevem, posebej za dotično šolo ali za poplajšanje plače dotičnega učitelja, nego te obresti se vse mečejo v občni lonec normalnega šolskega fonda, tako, da iz tega cela dežela koristi vleče, a ne tista šola, katerej je bila ustanova podarjena.

Vse te občine (Črnomelj, Semič itd.) pa plačujejo v deželni šolski fond ne le gori imenovane relativno precej velike zneske, temuč morajo vrh tega še doklado za šolski fond kakor vse druge občine, za leto 1875 torej 10% rednih davkov. Torej se na njih posebno plačevanje nič ne ozira.

Tacih anomalij bi se lahko še več na-

velo. Gotovo, da so krivične in da je ljudstvo nevoljno.

Če se bode predlog poslanca g. Obreze sprejel, bodo te in še druge napačnosti odstranjene, katerih tu nečemo navajati. Šola bode deželna zadeva, njene potrebe se iz deželnih doklad plačujejo, vsi dohodki iz ustanov, testamentarnih določil, patronatskih razmer, pa naj pridejo le dotičnim šolam na dobro. Le na ta način bode ljudstvo enakomerno obdačeno za šolske namene.

Tudi se pri urejevanju te zadeve ne gleda toliko na preteklost kakor na prihodnost, ako se neče zabresti v velike zadrege. Isto tako naj se ne gleda na to, kako so razmere v družih deželah. Zakaj ne bi na Kranjskem enkrat samostavno delali in prej ali slej nas utegnejo še posnemati.

Iz Belgrada 25. aprila.

[Izv. dop.]

Razpust skupščine je bil za Stefanovičovo vlado, in celo tudi za kneza samega postulat samega sebe. Na razpust skupščine so pa sicer tudi izvanjske velevlasti vzlasti Avstro-Ogerska, ali krajše rečeno "Magjarország", pritiskale. Razpust skupščine je preobrnil situacijo od vrha do korena. Pa navzlic tej premembi se nij niti stanje vlade, niti stanje kneza utrdilo. Na mesto, da sta vlada in knez po razpuščenju skupščine pomirljivo in pravno mej strankami postopala, ter s tem razburjenost in izbegnost v narodu tažila, spustila sta se knez in vlada v najstrastnejše proganjanje liberalne skupščinske večine. Reakcija raz-

Listek.

Vandalizem.

Kdo spominja se nekdanjih,
V revni zemlji pokopanih?
Tih bori vnuk koraka
Čez grob borega očaka.

Jenko.

Naš slavni Valvasor, čigar knjigo "die Ehre des Herzogthums Krain" največji sedanjí zgodovinar g. Leopold Ranke imenuje "die unschätzbarste Quelle Österreichs für das Zeitalter der Reformation," je l. 1693. v svoje starosti 54. letu ubožen v Krškem umrl, ter iz dveh zakonov več otrok zapustil. Kakšna je bila osoda Valvasorjevih otrokom in vnukom, to nam nij znano. Samo toliko vemo, da eden izmej Valvasorjevih potomcev (morebiti njegov vnuk) in najbrže poslednji, ki je nosil našega slavnega kronista čestito ime, je pokopan v farol cerkvi na Ježici pri Ljubljani. O tem možu je uže g. Anton Jelovšek l. 1859. v Vodnikovem spomeniku nekaj malega pi-

sal, kder nam na 41. strani pripoveduje, da se gospoda Jurija Sigfrida barona Valvasorja grobni kamen nahaja "in der Mitte der Pfarrkirche zu Ischza (sic!) bei Laibach."

In tega Jelovškovega spisa sem se domislil, ko sem bil pred dobrimi štirinajstimi dnevi z dvema prijateljema na Ježici. Sklenemo iti pogledat spomenik Valvasorjevega potomca. Iščemo ga okolo cerkve, po cerkvi, a nikoli nikder ga ne moremo najti. Mislilec, da smo ga zahman iskali, hočemo uže oditi, kar prijatelj Radivoj s palico po tleh udari rekoč: "Vidita, tukaj je!" In res, bil je! A dragi čitatelji, kaj mislite, kde je bil? Morebiti, da vzdign v cerkveni zid, ali vlož v "in der Mitte der Pfarrkirche" v cerkvena tla? O kaj se! Ješki "gospodje" so hoteli pokazati, da vedó zanimive zgodovinske grobne spomenike ceniti vse drugače nego mi posvetni ljudje, zato so Jurija Sigfrida Valvasorja grobni kamen iz cerkve vrgli, ter ga zunaj cerkve ravno pred prag velikih vrat položili tako,

da mora vsak nanj stopiti, kedor hoče v cerkev iti in da bodo črke v prav kratkem času popolnem shojene, da jih noben živ krist ne bode mogel brati! Nij mi treba praviti, da smo bili silno nejevoljni na ta genijalni škandal, katerega bi se moral vsak Vandal v svojo dušo sramovati. — Obrišemo kamen, popišemo prah z njega, potem pa beremo ta-le napis:

Georgii
Sigfridi a Valvasor
Corpus
Hic Tumulus.
Animam
Vti Spes Est. Coelum Capit.
Vixit
An. LVIII. M. X. D. XXIII.
Obiit
XVI. Kal. Apr. An. MDCCLIX.
Amicis
Desiderium Svi Reliquit.
Sibi
Relicti Doloris
Amantissima Vxor
Hoc
Monumentum
P. C. *)

*) Mimo gredoč moram omeniti, da je gosp. Jelovšek ta napis napak bral, ker je beseda: Vixit An (nos) LVIII. M (enses) X. D (ies) XXIII. čisto

divjala je v Srbiji na najhujši način. Liberalcem se dela proces veleizdaje, domači liberalni časopisi se konfiskujejo, prekosavskim se pa meja zapira. Sploh kladivo reakcije najhujše po časopisji razbija. Iz dežele prihajajo sicer mnogobrojne adrese, hvaleče vlado zaradi razpuščenja skupščine. To pa nij nič drugega, nego manever, s katerim hoče naša vlada inostranim vevlastim pesek v oči metati, in domače liberalce zastrašiti. Skoro vse adrese so pisane in podpisane na naročito vladno povelje. Ljudij pa, ki svoje ime na vsak blek podpišejo, tudi v Srbiji ne manjka. Kdor tedaj sodi, da so adrese pravi izraz našega javnega mnenja, ta se vara. V kratkem bodo nove volitve za novo skupščino. Da vlada reakcionarjem večino pridobi, odstavila je precejšnje število liberalnih okrajnih poglavarjev, postavivši na njih mesto, slepo-pokoravajoče si svoje kreature. Pri vladajočem v narodu duhu pa nij verjetno, da bodo predstoječe volitve za skupščino v vladnem smislu izšle. Nego verjetnejše je, da bode Stefanovičev kabinet še pred volitvami odstopiti moral. Za njim bode prišel, če se bo započeta reakcija še dalje gnati hotela, Marinovič, če se bo pa v liberalnejšo strugo zaobrnil hotel, pa Kristič. Če bode pa vendar še Stefanovič predstoječe volitve rokovodil, bo v prihodnej naši skupščini sicer manj liberalcev sedelo, nego v zadnjem, temveč pa socialiste, republikance in komunarde in kar je še več, radikalnih elementov. Proganjanjem liberalne stranke nadelava namreč naša vlada baš razvratnim elementom pot v skupščino, in s temi bo še veliko trje lesnike gristi morala, nego s toliko sovražnimi liberalci, ki gredo samo na uvedbo toliko potrebnih reform v upravi dežele. Na čelu liberalne stranke stoji bivši ministerpredsednik Cumič. Ob časih politične reakcije — to je obča prikazen — privirajo se najkoruptivnejši elementi do vladnih krogov, in taka je denes tudi pri nas. V knežev konak smukajo take prikazni in take podobe, da vsakega pravega patrijota žalost in sramovanje ob enem obhaja. Za volitve se do sedaj ne delajo še nobene priprave. Vlada še sama ne ve, pri katerem koncu bi to zadevo prijela, da bi za njo bolje bilo. Misijo Srbije ne pojmita niti Stefanovič — in žalibog — niti

knez, in da je ne pojmita, za to skrbje tudi naši ljubeznivi sosedje braća Turki in Magjari. Pri tem takem stanju pač nij čudo, če pravi Srbin s strahom na bodočnost kneževine in Srbstva sploh misli. K vsej potežkoči notranje situacije, pride še tekmetstvo mej Prusijo in Francozko, ki se zlasti pri nas za prevago svojega upliva borita, in s tem zorenje domače krize zadržujeta. — V tem videzu so stvari sedaj. Da bi se srečno zopet na bolje obrnilo!

Iz štajerskega deželne zbor.

Iz Gradca 26. apr. [Izv. dop.]

V 12. 13. in 14. seji — deželni zbor zdaj vsak dan zboruje — so se večidel razni predlogi finančnega odbora k deželnemu proračunu rešili.

Za ceste plača deželni fond, kot podpora za okrajne ceste 1. reda 80.000 gl., za opravo in preloženje okrajnih cest 1. reda in cest k železničnim postajam 45.000 gl. kot podpora za okrajne ceste 2. reda 15.000 gl. Če se odračunajo dohodki, katere ima dežela leta 1876 pričakovati za posojila od okrajev, ostane še 125.634 gl., katere ima plačati za ceste deželni fond.

Dalje plača dežela za reguliranje Aniže 7000 gl., Mure 44.600 gl., Savine 5000 gl., Save pri Skopici in Sasavi 20.300 gl., tedaj za reguliranje rek skupaj 77.000 gl.

Deželnemu odboru se naloži, da prosi vlado za brezobrestno posojilo 300.000 gl., iz državne kase, da se pripomaga onim krajem, ki so bili po lanskim povodnjah poškodovani.

Pokojninski fond za učitelje kaže za l. 1876 potrebnost za pokojnine učiteljem 29.000 gl., pokojnine učiteljskih udov 5000 gl., drugi stroški 5160 gl., skupaj 39.160 gl. Pokritje: obresti iz kapitala 14.000 gl. 10% takse pri imenovanju 2000 gl., 2% plače učiteljev 12.000 gl., $\frac{1}{2}$ % od zapuščin 40.000 gl., dobiček iz prodaje šolskih knjig 2000 gl., skupaj 70.000 gl.

Deželnemu odboru se ukaže, naj dela pri vladi, da se pokojninski fond odda v preskrbovanje deželne odbora.

Za učne zavode in učne namene sploh ima dežela vedno rastoče stroške. Koliko plača za ljudske šole, smo že povedali. Za štipendije in ustanove na raznih učnih

zavodih gre 27.804 gl. iz deželne fonda, ker so za višje, srednje in nižje šole, za montanistično, kmetijsko in vinogradno šolo itd. štipendije ustanovljene.

Joaneum, da si je tehnika na državni fond se prevzela, še zmirom stane deželo 34.516 gl. Zgornja realka v Gradcu potrebuje 38.194 gl., realni gimnazij v Ptuiju 12.050 gld.

Glede na realni gimnazij v Ptuiju je vlada izrekla, da za zdaj še ne more pritrditi, da bi se celi osemrazredni gimnazij napravil.

Dr. Dominkuš obžaluje, da se vlada še vedno brani ustreči želji ptujskega mesta, katero je uže veliko žrtev doprineslo za ustanovljenje realnega gimnazija. Z ozirom na število učencev in na oddaljenost vzhodnih krajev od enacij učnih zavodov, kaže se silno potreba, da se sedanjemu nižjemu realnemu gimnaziju dodane višji in se tako dopolni ta učni zavod. Nasvetuje, da se deželnemu odboru naloži, naj se pogaja z vlado zaradi podpore iz državnega fonda v omenjeni namen.

Resolucija je bila sprejeta. — Žnidaršič izreka željo, da se skoraj ustanovi realni gimnazij v Brežicah.

Realni gimnazij v Ljubnem na zgornjem Štajerskem potrebuje za l. 1876 18.333 gld. meščanska šola v Judenburgu 8.461 gld., v Fürstenfeldu 7.090 gl., v Hartbergu 6.977 gl., v Radgoni 7.382 gld., v Celji 7.500 gld. Ravnateljstvo celjske meščanske šole prosi, da se nastavi še en učitelj z ozirom na dvojno narodnost učencev, in na potrebo poduka v slovenskem jeziku, katerega kot postranski predmet eden sam učitelj ne more opravljati. Deželni zbor sklone prošnjo deželnemu odboru izročiti, da preiskuje navedene razloge in v prihodnji sesiji stori svoje nasvete. Dalje se privoli 200 gld. ravnateljstvu celjske meščanske šole, da kupi učne knjige revnim šolarjem.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. aprila.

Cesar je v Slanu vprašal dva turška duhovnika, ki sta se mu čez mejo iz Hercegovine prišla pokloniti, ali na Turškem še vedno kristijane proganjajo. —

Ratcliff

(britko smeja se.)

Končal je carrousell. Ne bom, ne bodel Več prstenov. Dva prstena sem snel, Pa tretji nij se sneti dal i butnol Z lesenega sem konja.

Mara

(naglo ljubeznjivim plahim glasom.)

William! William!

Ves si krvav. Sim poj, da tvojo rano Obvežem.

(pretrga svoj beli pirni zavoj.)

Bog! kje sem? hudobni William Ne, ti si Edvard, jaz sem lepa Beta Krvava ti je glava, moja pa Je tako zmočena, — ne vem, kaj delam, Poj sim, če rad me imaš, tu poklekni (hoče mu rano na glavi obvezati.)

Ratcliff

(poklekne pred njeni kolena, britko, nežno)

Me draži sen? Al res ležim pred Maro? Pred njenima nogama? Lepi nogi —

Pozneje smo v krčmi popraševali, kedo je bil tisti barbar, ki je dal ta spomenik pred cerkovni prag vzdati. Izvedeli smo to-le: Valvasorjev spomenik je bil najprej res v sredi cerkve. To priča tudi gospod Jelovšek. Vrgli so ga iz cerkve, najbrž ko so cerkvena tla na novo pomostili (bepflastern, stara beseda). Potem se je kamen več let okrog župnikovega vodnjaka valjal, menda je farovškim deklam za perilnik rabil. Pred par leti je bil pa ranjki župnik B. tako pameten, da ga je na najobčutljivejši kraj, pred cerkvena vrata, v tla vložiti dal. In g. B. je bil pesnik in slovenski pisatelj.

Čul sem, da Ježani dobodo v kratkem novega župnika. Novi gospod bi gotovo vsem prijateljem domače zgodovine močno ustregel, ko bi Valvasorjev spomenik izpred cerkvenih vrat vzdignil, ter ga v deželni muzej v Ljubljano poslal ali pa kamen vsaj

v cerkveni zid vzdal. S tem bi popravil, kar je njegov prednik zakrivil. Škandal pa bi bil in največje graje vreden vandalizem, ko bi se Valvasorjev kamen tudi sedaj še na svojem sedanjem mestu puščal.

Jaropolk.

William Ratcliff.

(Tragedija v enem dejanju, spisal Heinrich Heine, prevel B. T.)

(Dalje.)

Petnajsti prizor.

(William Ratcliff bled, zmočen i krvav stopi noter. Prejšnji.)

Meta

(divje zakričavša.)

Jezu Marija! mrtvi William Ratcliff!

(počene v kotu dvorane in odrveni. Ne gane se.)

Mara

(zakričavša.)

Kaj si prinesel še Douglasov prsten?

Guverner bosniški je bil v Dubrovniku hladno sprejet. Turškemu konzulu Perziću se je uradno naznanilo, da ga cesar ne mara.

Dunajski „Tagbl.“ pripoveduje, da bode *Banhaus* 15. maja zopet svoje ministerstvo zavzel.

V *moravskem* deželnem zboru so slovanski poslanci vrlo in odločno glas povzdignili zoper *germanizacijo* šol. 27. aprila je poslanec Janku tožil, kako deželni odbor vse stori za nemške, a nič za slovanske. Isto je govoril dr. Kusy proti germanizaciji in dejal, da nemški boj v Avstriji gre na razpad te države. — Zopet Moravci so izgled kranjskemu deželnemu zboru, da tudi svoj glas povzdigne proti krivicam, ki se nam Slovincem godé.

Mladočehi bodo v deželnem zboru znameniten vseh imeli. Deželni zbor hoče namreč dovoliti 300.000 gld. iz deželne blagajne za nadaljevanje zidanja češkega narodnega gledališča.

V *Gradci* so mladi ljudje, študentje in drugi, na ulici napali ali insultirali španskega don Alfonza, don Karlosovega brata, ko je iz cerkve šel. Žvižgalo in vpilo se je za njim; stoprv policija je razglašala razsajalce.

Dunajsko časopisje je sedaj hudo sojeno v magjarskih listih. „Ellenör“ pravi, da to časopisje dela na razpad Avstrije. Res, ali magjarsko mu tudi pomaga, ko ščuje proti Rumunom, Slovakom, Srbom itd. — Več študentov so zaprli.

Vnanje države.

Iz *Bosne* je zopet več familij pribelžalo na avstrijsko zemljo, ker se ne morejo več turškim preganjanjem udati.

Nemčija je znova opozorila Belgijo v nekeje noti na novo, v Antverpah izdano brošurico, katera nemško vlado in nemškega cesarja brezobzirno napada. Omenjena brošura zahteva, naj se izpodé vsi Nemci iz Belgije, katere imenuje lopove, a starega Viljema njih načelnika. — Malo je pregrebo, ali Nemci so sami krivi, da je tak ton o njih sploh mogoč.

V *New Yorku* so 19. t. m. slavili stoletnico bitve pri Lexingtonu, s katero se je bil začel boj za samostalnost. Navzočna je bila neizmerna množica ljudij, društvena vlada in guvernerji posameznih držav. Prečitan je bil tudi dopis Gladstonov, v katerem izrazuje svoje prijateljstvo do Amerike.

Dopisi.

Iz Gorice 27. aprila. [Izv. dop.] Nek učitelj tukajšnjega pripravljalnega tečaja in rodoljubnega Solkana, ki se je prodal nasprotnikom našega naroda, kakor je to

uže „Soča“ dovolj popisala, in si je po prihuljenem prilizovanji priboril košček kruha v Gorici, začel je svoje renegatstvo zdaj javno zastavljati. Nij zadosti, da je iz same nevošljivosti proti nekemu svojemu kolegu javno po mestu trobil, da je Njegovo veličanstvo deputacijo čitalnice na Goriškem jako nemilostljivo sprejelo in da je cesarju podtikal tak odgovor kakoršnega na tem mestu omeniti nam nij mogoče, ker ima v sebi razžalitev Nj. vel. Ampak nedeljo večer je v gostilni pri „ogerski kroni“ kamor zahaja več odličnih Slovencev vprašal prav po fkinsko, na kakarico, da-li je bilo pri sinočnem koncertu mnogo ljudstva, in koliko je bilo slovenskih „kozlov“ mej njimi. Vrla Slovenka mu je prav uljudno odgovorila, da je bilo mnogo občinstva, zraven mirno pristavila: „gospod saj ste tudi vi Slovenec“. Na kar je pa on z renegatskim ponosom jej odvrnil „da on nij Slovenec“. Ta fakinski čin smo slučajno od gg. gostov druge narodnosti zvedeli, ki so nam zaničljivo pridejali, da, ko bi se mej njimi kaj enacega pripetilo, bi se tacega nesramneža povsodi kakor nalezljive kuge ogibali. In baš tako bi morali goriški pošteni rodoljubi storiti, kajti dokler bode naš ubogi narod temu učitelju enake izdajice imel, ki po javnih lokalih najodličnejše rodoljube s „kozli“ pitajo, žalibože ne bomo si priborili spoštovanja od družih narodnostij.

Dorenberška kmečka čitalnica napravi v nedeljo 2. maja besedo z jako zanimivim programom na čast sedaj na Goriškem bivajočemu vrlemu narodnjaku, kateremu je le kmetski blagor na srei, gospodu državnemu poslancu Vilj. Pfeiferju iz Krškega. Lepi čin Dorenberških rodoljubov tudi mi goriški Slovenci jako priznavamo in se nadejamo prav lepe zabave v romantičnem pa narodnem Dorenbergu. Isti dan bode tam tudi razstava domačih vin. — Jutri so volitve v kupčijsko zbornico goriško. Izid te važne volitve bomo kasneje naznanili.

Domače stvari.

— (Slovenska Matica) ima 19. maja občni zbor.

— (Hrvatska Matica) je sklenila, letos izdati Vernejeva romana „Od zemlje do meseca“ in pa „Potovanje okolo meseca.“

— (Rojanska čitalnica) napravi v nedeljo dne 2. maja t. l. besedo z tombolo, dramatično predstavo in s plesom. — Začetek ob 6. uri točno. Vstop za nunde je 20 kr. K tej besedi uljudno vabi vse čestite gg. ude in rodoljube: odbor.

Razne vesti.

* (Trgovci pozor!) Trgovinsko ministerstvo ravno kar javlja vsem trgovinskim zbornicam, da so v poslednji dobi v Neaplju založili neki sleparji „trgovinske“ firme, ki v trgovinskem zapisniku niso vpisane. Na imena teh firm tedaj iščejo pri različnih trgovcih v inozemskem kreditu. Imena teh firm, na katere opozorjemo naše trgovce, so: G. Franciotti et comp. — Ant. Conti Baldini et comp. — Formica Maisani et comp. — Carlo Matteo Durante et comp. — Ferdinando Prati et comp. — John Bossard et comp. — Teodor Belleviller et comp.

Narodno-gospodarske stvari.

Konjereja.

Graško društvo za povzdignjenje konjereje na Štajerskem nam pošilja sledeči sestavek: Splošen popis konjev letošnje pomladi in sledečega poletja po vsem Štajerji, kjer se koli gojé ali v plemenu držé konji, ima društvo za povzdigo konjerejstva po pozivu ministerstva za kmetijstvo izvesti za konjerejne namene.

Ta popis, v katerem se imajo omenjevati le kobile za plemo od 3. leta naprej, jako je potreben, da se zna, kje se konji redé ali gojé, kje so in v kakem številu kobile, od kakšnega plemena, na koliko so zračne ali plodne, ker se le po tem potu more zvedeti, koliko število žrebcev se ima v kateri kraj postaviti, in sicer ali napravivši nove ali pak dopolnivši uže obstoječe štacije za pripustne žrebce, davajoč cesarske državne žrebce v privatno oskrbovanje, ali pak postavljajoč privatne žrebce z dopustnico.

Dalje je namenjeno, da se pri tem popisovanji kobil za plemo tudi napravi pregled ali register deželskih konjskih plemen, in v ta pregled imajo se staviti boljše kobile za plemo. S tem mislimo doseči, da se najboljše kobile ne bodo jemale za vojsko, kakor tudi da se le-te razznanijo, in da se po takem konjerejsko znanje bolj razširi in da konjerejci stavljajo neko čast v svoje delovanje.

Za tega voljo pričakuje se, da bodo štajerski konjerejci uže iz same svoje zdrave pameti z veseljem pozdravili, kar v tem popisovanji izpeljuje društvo za konjerejstvo,

Al niste megla, kateri blaznost slika,
I ki se raztopi, čim jo objamem.

Mara

(tolaže ga i zavezovaje mu zavojem rano na glavi.)

Miruj. Lepi na zlatnih, lepih kodrih
Kri. Leži mirno; lej, si okrvavel
Me, če boš mirno ležal, te poljubim.
(ga poljubi na oko.)

Rateliff.

Razgual mi noč, poljub je iz očes;
Spet gledati zamorem solnce: — Maro!

Mara

(kot iz snu se preplašivša.)

Da Mara! Ti pa, oh si William Rateliff?
(zatiska si oči.)

To je prežalostno.
(zdvigajoč se.)

Oh! Beži! beži!

Rateliff

(vstane naglo in jo objame.)

Ne ganem se; jaz tebe ljubim Mara!
A ti pa mene ljubiš.

(upljivo)

V snu si često

Povedala. Znaš, da sva si podobna?

Pogledaj v zrcalo

(odpelje jo pred zrcalo in jej pokaže obe zrcalni podobi.)

Obraza črte

So sicer lepše, blažije od mojih,
Pa njim podobne so. Te ustnice
Obdaja ista gizda, ista trma,
Tu lehkomiselnost je kakor tam,
Govori.

Mara

(odtegovaje se)

Pusti me! Oh pusti.

Rateliff.

Čuješ?

Tvoj glas doni kot moj, le nežniše.
Očes zamokla je modrina ista,
Le jasniša pri tebi. Daj mi roko.
(vzeme njeno i jo prisposodi svoje.)
Al vidiš iste črte?

(se ustraši)

Sim poglej.

Živenja nit je kratka, kakor tam —

Mara.

O pusti William me, pobegni, beži.
Le hitro, koj prispô.

Rateliff.

Da, prav imaš.

Ubežiiva. Nasedlan je moj vranec,
Naj urniši na Škotskem.
(potegne meč iz nožnice)

Tu moj meč

Bo gladil pot. Glej, kak iskri se. Čuješ?

Meta

(blazno peva)

„Kaj je tvoj meč tako rudeč,

Edvard? Edvard?

Odsekal sem ljubici glavo preč

Tak lepi ljubici, — o!“ —

(Konec prihodnjič.)

da bodo dalje, kolikor le mogoče to podpirali in da ne bodo ničesa opuščevali, da se pri tej priložnosti opiše vsaj 70% ali dve tretjini vseh kobil za plemo, da se po takem po ministerstvu dovoljenih 5000 goldinarjev, kolikor mogoče obrne na največjo korist.

Popisovanje bode 18. maja pri sv. Leonardu v slovenskih gorah, 19. v Pesnici, 20. pri sv. Ilju, 21. v Cmureku, 22. pri sv. Petru, 24. v Lipnici, 25. v „Kicelsdorfu“ (?) pri Arvežu; 5. junija v št. Jurji, 7. v Bernici, 8. v Gradcu.

Konjereji na slovenskem Štajerskem, ki hote kaj več izvedeti, naj se obrne na omenjeno društvo v Gradcu.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blavanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicinske, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganje v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. — 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 12 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Zasu bruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lendí Ludvig Müller, v Mariboru M. Merič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalskih trgovcih tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih

Dunajska borza 29. aprila.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	45	kr
Enotni drž. dolg v srebru	74	70	„
1860 drž. posojilo	111	50	„
Akcije narodne banke	960	—	„
Kreditne akcije	234	75	„
London	111	15	„
Napol.	8	88	„
C. k. cekini	5	27	„
Srebro	103	15	„

Učiteljska služba

na četverorazrednej ljudske šoli v Sv. Jurji poleg južne železnice se razpisuje z dohodki III. razreda in prostim stanovanjem.

Prositelji, kateri morajo biti zmorni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje dostojno dokumentirane prošnje po predpostavljenejšolske gospodski vložiti najdalje do 20. maja t. l. krajnemu šolskemu svetu v Sv. Jurji poleg južne železnice.

Okrajni šolski svet v Celji,

dne 11. aprila 1875.

(135—3)

Predsednik: Haas.

Tužci.

28. aprila:

Evropa: Polak, Bremer iz Dunaja. — Schiler iz Reke.

Pri Sionu: Fišer iz Trsta. — Moše iz Vipave. — Koch iz Kranja. — Krašovic iz Kranjskega. — gr. Eger, Pach iz Koroškega.

Pri Mailét: Orešnik, Müller iz Dunaja. — Kith iz Trsta.

Pri Zamorel: Müller, Konšek iz Ljubljane. — Nikolini iz Grada.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in mahanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusim, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (132—3)

Uradno naznanilo.

30. aprila 1875.

Javne dražbe: J. Šavrovo iz Stare Loke, 715 gld., 14. maja (I. Kočevje). — Mart. Klebav iz št. Martina, 200 gld., 15. maja (I. Kostanjevica). — Fr. Črtalič iz Grublje, 774 gld., 8. maja (I. Kostanjevica). — A. Čehovinovo iz Gabrč, 15. maja (I. Senožec). — J. Röttelevo iz Kočevja, 471 gld., 13. maja (I. Kočevje). — Janez Švajgarjevo iz Črnomlja, 200 gld., 11. maja (I. Črnomelj). — Jurij Koglerjevo iz Kočevske reke, 1283 gld., 12. maja (I. Kočevje).

Zapisana firma: V trgovinskem zapisniku „Franc Marinšek“ raznovrstna zaoga blaga

Prišla je na svetlo nova knjižica za slovenske učitelje in učence, namreč:

Mala fizika

za narodne ali ljudske šole v pogovorih.

Spisal prof. dr. Evgen Netoliczka, poslovenil Ivan Lapajne.

(138)

Cena 25 kr.

Dobiva se pri „Leykam-Josefsthal“ v Gradcu.

Izdajatelj in urednik Josip Jurcič.

Otvorenje vrta.

Do žnost moja je, da se tu uljudno zahvaljujem za prijazni in mnogobrojni obisk v Kozlerjevi pivnici v minolej jesenskej in zimskij sezoni, ter si dovoljujem čestitemu p. t. občinstvu ob enem uljudno naznaniti, da se Kozlerjev

pivovarni vrt

pod

Leopoldovem gradom

1. maja tega leta

odpre. Prosim torej za tekočo pomladno in letno sezono baš tako mnogobrojnega obiskovanja v Kozlerjevem pivovarnem vrtu in prostorih. —

Svojim čestitim p. t. gostom zagotavljam, da bodem vestno skrbel za dobra jedila, za hitro in promptno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

(139)

J. Jančigaj.

Lesnina u isk „Národne uskarne“.